

VIKING LINE

Hållbarhet 2017

Innehåll

Det här är vi.....	2
Året i korthet.....	4
VD:s översikt.....	6
Viking Line och hållbarhet.....	8
Viking Line är för var och en.....	10
Frakten viktig för handeln i Östersjöområdet.....	12
Ekonomiskt mervärde.....	14
Restitution för bibehållen inhemsk konkurrenskraft.....	16
Personal.....	18
Säkerhet.....	26
Miljö.....	28
Tekniska lösningar och miljöåtgärder.....	40

Produktion: Viking Line Abp, Central marknadsföring.

Foto: Tuukka Ervasti, Daniel Eriksson, Anders Lindén, Viking Lines bildbank, Jan Tigerstrand, Sini Pennanen, Eva Wiktorsson, Kjell Söderlund, Liselotte van der Meijs, Matton.se, Ofer Amir, Timo Nieminen, Uwa Iduozee, Jacob Saurén.

Tryck: Waasa Graphics Oy, Vasa, 2018.

VIKING 180220B

Det här är vi

Mission

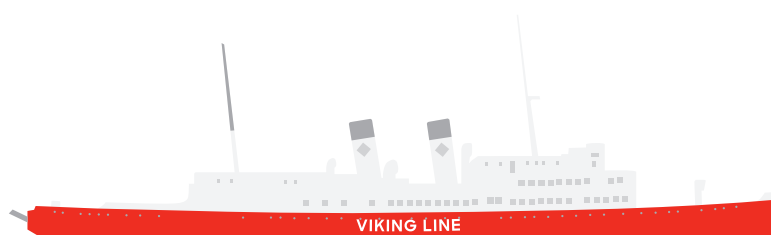
Vi länkar samman länderna runt norra Östersjön genom att bedriva en hållbar och regelbunden färjetrafik för var och en. Våra tre grundtjänster är kryssningar, person- och frakttransporter. Vår unika kompetens att kombinera dessa tjänster skapar kund- och affärsnytta.

Trafikområde

Viking Lines trafikområde omfattar Östersjön med Finland, Sverige och Baltikum som huvudmarknader. Vi har försäljningskontor i Finland, Sverige, Estland och Tyskland. Koncernens huvudkontor ligger i Mariehamn.

Finlands största sjöarbetsgivare

Viking Line är Finlands största sjöarbetsgivare. Totalt sysselsätts över 40 olika yrkeskategorier på ett fartyg inom områden som drift, underhåll, butik, kök, hotell, underhållning, konferens, ordning och sjukvård.

På försommaren 1959 sattes den första bilfärjan S/S Viking in i trafiken Finland-Åland-Sverige av det nybildade bolaget Vikinglinjen Ab, med den åländske sjökaptenen Gunnar Eklund som initiativtagare.

S/S VIKING 1959

Miljöcertifiering

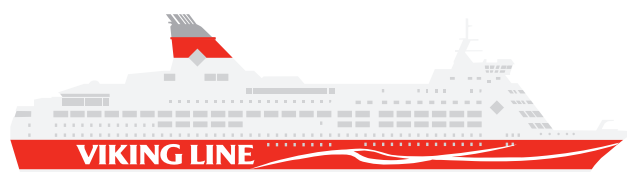
Koncernens huvudkontor, alla Viking Lines fartyg samt dotterbolaget Viking Line Buss Ab är miljöcertifierade enligt standarden ISO 14001.

Verksamhetsområden

Viking Lines verksamhet innefattar både passagerartrafik och frakttransporter. Utöver detta erbjuder dotterbolaget Viking Line Buss Ab busstransporter med utgångspunkt från Åland.

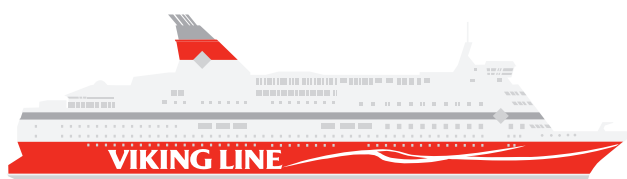
Våra fartyg

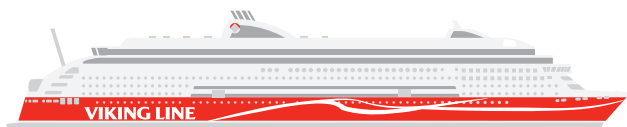
M/S Amorella
Finsk flagg
Åbo–Åland–Stockholm

M/S Viking Cinderella
Svensk flagg
Stockholm–Mariehamn

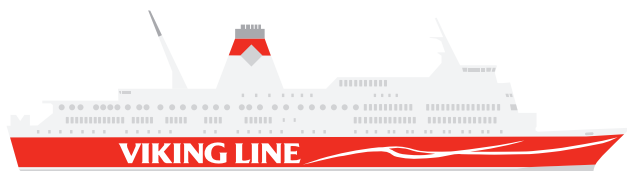
M/S Gabriella
Finsk flagg
Helsingfors–Mariehamn–Stockholm

M/S Viking Grace
Finsk flagg
Åbo–Åland–Stockholm

M/S Mariella
Finsk flagg
Helsingfors–Mariehamn–Stockholm

M/S Rosella
Finsk flagg
Mariehamn–Kapellskär

M/S Viking XPRS
Estnisk flagg
Helsingfors–Tallinn

Året i korthet

Antal passagerare

Omsättning

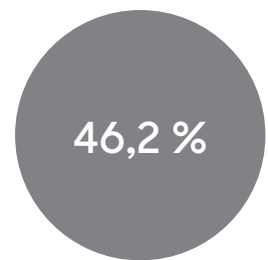
Resultat före skatter

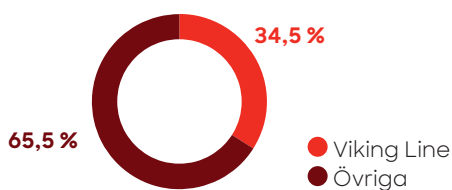
Investeringar

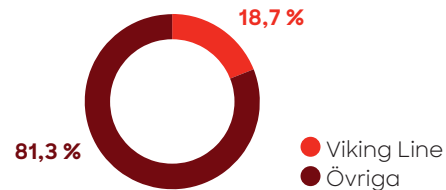
Soliditet

Marknadsandel, passagerare

Marknadsandel, frakt

Passagerare 6 881 149
Fraktenheter 127 668

Personbilar 762 253
Bussar 16 597

Tallintrafiken

Rutten Helsingfors–Tallinn blir allt populärare. Som ett svar på den stora efterfrågan satte Viking Line in katamaranen Viking FSTR på rutten under tiden 10 april–16 oktober. Dessutom gjorde Gabriella och Mariella, likt tidigare år, en dagstur mellan Helsingfors och Tallinn istället för att ligga i Helsingfors under dagen under tiden 1 juli–6 augusti.

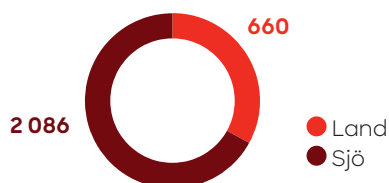
Nytt fartyg

Den 3 juli 2017 trädde fartygsbyggnadskontraktet i kraft med varvet Xiamen Shipbuilding Industry Co. Ltd. avseende ett nytt passagerarfartyg till rutten Åbo–Åland–Stockholm. Kontraktspriset uppgår till ca 194 miljoner euro och fartyget är planerat att levereras år 2020.

63 000 BRT, 218 meter, 2 800 passagerare, 1 500 längdmeter frakt

Antal anställda i medeltal

Utöver koncernens egen personal bemannades Viking XPRS med i medeltal 248 (250) personer anställda av ett bemanningsföretag.

Viking Line Club

Den 17 februari lanserades Viking Lines förnyade stamkundsprogram Viking Line Club. Vid bokning och ombordinköp samlar Club-medlemmarna bonuspoäng (Båtar) som från och med 2018 kan användas som betalningsmedel vid resebokningar. De mest trogna resenärerna belönas med Plus-medlemskap som ger ytterligare förmåner.

Finland 100

Viking Line har under 2017 deltagit i jubileumsåret Finland 100, bland annat genom att samla in pengar för Östersjöforskning. Temat för jubiléet var Finlands hundraåriga självständighet och rederiets engagemang hade Östersjöns välstånd som fokus. Under året syntes Östersjötemat på många sätt i rederiets verksamhet.

VD:s översikt

När jag blickar bakåt på 2017, ser jag ett händelserikt år med glädjeämnen, men även med utmaningar. Det finns flera saker att vara nöjd över, men även några orosmoln som jag hoppas är tillfälliga.

Ny fartygsbeställning – representant för en helt ny fartygsgeneration

Det jag gläds mest över är att vi under året lyckades beställa ett nytt fartyg. Den 5 april signerade vi ett fartygsbyggnadskontrakt med kinesiska varvet Xiamen Shipbuilding Industry Co., Ltd avseende ett energieffektivt passagerarfartyg med planerad leverans 2020. Avtalet trädde i kraft den 3 juli 2017. Kontraktspriset uppgår till ca 194 miljoner euro. Fartyget är avsett att vara ett samarbetsprojekt, där vi engagerar flera nordiska och europeiska leverantörer. Nybygget kommer att bli en pionjär inom sjöfarten med ett flertal nya tekniska lösningar. NB 488A, som det än så länge heter, kommer att trafikera på linjen Stockholm–Åland–Åbo. Jag ser förhoppningsfullt fram emot hur hon kommer att influera och sätta sin prägel på sjöfarten såväl internationellt som inom vårt eget trafikområde på Östersjön.

Trafiken under verksamhetsåret

Passagerarantalet på bolagets fartyg uppgick under verksamhetsåret till 6 881 149 passagerare (6 502 191). Koncernen hade därmed en total marknadsandel inom trafikområdet om 34,5 % (33,5 %). Viking Lines fraktvolym uppgick till 127 668 fraktenheter (131 918).

Under sommarsäsongen juni–augusti reste 2,5 miljoner passagerare, eller 9,2 procent fler jämfört med samma period året innan, med de röd vita fartygen. Alla tiders rekord slogs i juli då Viking Lines passagerarvolym för samtliga rutten uppgick till rekordsiffran 1 021 889 passagerare. För den största tillväxten stod linjen Helsingfors–Tallinn, där Viking Line i sommar erbjöd 12 avgångar dagligen. Vi valde att svara på den stora efterfrågan genom att ta in den snabbgående katamaranen Viking FSTR, som trafikerade rutten under tiden 10 april–16 oktober. Totalt transporterade Viking Line 933 358 passagerare mellan Helsingfors och Tallinn under juni–augusti, eller närmare 25 procent fler än året innan.

Finland 100 år och Viking Line

Viking Line har aktivt deltagit i jubileumsåret Finland 100. Jubiléet hade "tillsammans" som slogan och det yttrade sig på många sätt i vår egen verksamhet. Under året samlade vi in 50 000 euro för att stödja forskningen på Tvärminne zoologiska station, som är landets största centrum för Östersjöforskning och -undervisning. Personalen bidrog även till insamlingen med olika engagemang. Under vårens stora satsning, Spring & Green, gick en andel av biljettintäkterna till kampanjen.

Insamlingen kulminerade i ett framgångsrikt lotteri som arrangerades under en Finland 100 år-jubileumskryssning på Viking Grace.

Det har varit glädjande att följa med personalens engagemang såväl ombord som iland. I mars lanserade vi även en personaltävling där vi hoppades på att få in 100 miljöidéer om hur vi kan vidareutveckla Viking Lines miljöarbete. Vi fick in hela 150 idéer. Bland de tio idéer som gick vidare fanns bland annat förslag om att öka antalet vegetariska dagar ombord, att förbättra återvinningsmöjligheterna, att minska på antalet onödiga utskrifter, att minska elförbrukningen samt idéer om hur man kan minska matsvinnet.

Viking Line står för en hållbar sjöfart

Vi är idag en stor arbetsgivare med närmare 3 000 anställda i flera länder. Många av våra anställda bor i skärgården, vilket stärker oss som aktör på Östersjön. Vår definition av ett hållbart samhällsbyggande är att det vi planerar och genomför ska vara i linje med våra etiska riktlinjer samt ansvarsfullt och långsiktigt utformat. Vi ska därigenom tillgodose miljömässiga, ekonomiska och sociala aspekter. Vår målsättning är att hållbarhetsperspektivet ska finnas med i allt vi gör, från det hur vi bemöter våra kunder och varandra till hur vi minimerar belastningen på miljön i våra processer. Man ska inte glömma att transporter till havs är det mest miljöeffektiva sättet att transportera varor, mätt i utsläpp per ton-kilometer.

Sjöfartspolitiska frågeställningar på tapeten

Restitutionen har under året diskuterats i politiken. Det verkar som om man inte riktigt lyckats förklara hur systemet fungerar på alla håll. Nettolönesystemet är inte ett företagsstöd, utan innebär att rederierna får tillbaka de löneskatter och sociala avgifter man betalat in för sjöanställda. I Finland bokförs pengarna som betalas tillbaka som stöd i statsbokslutet. I Sverige och i flera andra länder är administrationen en annan. Nettolönesystemet används för att kunna upprätthålla en handelsflotta under egen flagg och därigenom bevara sjöarbetsplatser och försörjningsberedskap. Om Finland inte skulle ha systemet, skulle det heller inte finnas färjor under finländsk flagg. Då skulle ingen restitution betalas ut, men heller inga skatter och sociala avgifter betalas in. Det skulle således inte innebära besparingar i statsbokslutet, men troligen innebära utflaggningar. Detta har vi förklarat under året.

Bättre marknadsutsikter

Den finska ekonomin har stärkts under året. Vi förväntar oss att ett bättre konjunkturläge även återspeglas i vår verksamhet under 2018. Konkurrensen inom vårt trafikområde har varit hård och pressat ner våra biljettpreiser. Kunderna har dragit nytta av såväl tätare turer som lägre prisnivå på biljetterna. Bunkerpriserna har även börjat stiga och utgör en stor kost-

nadspost i vår verksamhet. Förhoppningsvis fortsätter inte denna trend, men vi råar tyvärr inte på de yttre omständigheter i världen som påverkar oljepriset. Vi kommer att fortsätta titta på alternativa sätt att utveckla verksamheten. Det nya verksamhetsåret 2018 blir både krävande och inspirerande. Vi följer med stor uppmärksamhet konjunkturs utveckling och anpassar oss till att möta de utmaningar vi ställs inför. Samtidigt ser vi optimistiskt på framtiden. Det blir både spännande och stimulerande att följa arbetet med att bygga det nya fartyget.

Jag vill rikta ett varmt tack till all vår personal för ett gott arbete under det gångna året. Jag vill även tacka våra kunder för visat förtroende under 2017. Våra samarbetspartners ska även ha ett tack för ett gott samarbete.

Jan Hanses
Verkställande direktör

Viking Line och hållbarhet

Viking Line inledde sin trafik mellan det finska fastlandet, Åland och Sverige för närmare 60 år sedan och sedan dess har världen förändrats. Inom ramen för vår verksamhet har ett drygt femtiotal fartyg passerat revy sedan trafikstarten och genom årens lopp har fartygens storlek, energieffektivitet och tjänsteutbud undergått en dramatisk utveckling.

De personer som var med och startade upp verksamheten var alla uppvuxna i skärgården och förstod att uppskatta den känsliga skärgårdsmiljön. Idag formar vi det samhälle som vi och våra barn och barnbarn ska leva i om 20, 50 eller kanske 100 år. Därför måste vi som arbetar med transporter på Östersjön ställa oss frågan hur vi önskar att havet och skärgården ska må i morgon och hur vi kan bidra till att förbättra förutsättningarna. Genom att aktivt ta del i forskning och testa energibesparande innovationer kan vi få redskap som hjälper oss att skapa miljöeffektiva alternativ för framtiden. I vårt hållbarhetsarbete strävar vi efter att höja ambitionen genom att vara aktiva i viktiga frågor inom miljö, kvalitet, hälsa, etisk handel och samhällsengagemang.

Viking Line är idag en stor arbetsgivare med närmare 3 000 anställda. Många av våra anställda bor i skärgården, vilket stärker oss som aktör på Östersjön. Vår definition av ett hållbart samhällsbyggande är att det vi planerar och genomför ska vara i linje med våra etiska riktlinjer samt ansvarsfullt och långsiktigt utformat. Därigenom ska vi tillgodose miljömässiga, ekonomiska och sociala aspekter. Vår målsättning är att hållbarhetsperspektivet ska finnas med i allt vi gör, från hur vi bemöter våra kunder och varandra till hur vi minimerar belastningen på miljön i våra processer.

De globala målen och Viking Line

FN:s generalförsamling antog den 25 september 2015 sjutton globala mål för en hållbar utveckling. 193 länder världen över har formulerat och antagit dessa. I vår verksamhet strävar vi efter att fatta ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbara beslut och av de globala målen har vi valt att sätta fokus på följande fyra områden:

Mål 3 – Hälsa och välbefinnande

Mål 7 – Hållbar energi för alla

Mål 12 – Hållbar konsumtion och produktion

Mål 14 – Hav och marina resurser

Hållbar energi för alla

Vi är och fortsätter vara föregångare i tillämpning av ny miljöanpassad teknologi som minskar utsläpp. Vi vill fortsätta stöda och samarbeta med innovativa företag och forskare inom energiteknologi.

Hav och marina resurser

Vi släpper inte ut något avfallsvatten i havet, vi använder inga giftiga bottnfärger och vi arbetar för att fortsätta minska förbrukningen av vatten och kemikalier inom vår verksamhet.

Hälsa och välbefinnande

Trivsel på arbetsplatsen och en hälsosam livsstil är grunden till god framgång i arbetet. Genom gott ledarskap skapas en öppen, kreativ, trygg och trivsamt atmosfär där medarbetarnas arbetsinsatser uppmärksammas och erkänns och där alla behandlas jämlikt. Viking Line främjar välmående, friskvård och personltrivsel genom att uppmuntra och stöda meningsfulla fritidssysselsättningar.

Hållbar konsumtion och produktion

Fartygens avfallshantering har utvecklats i en

riktning som förebygger uppkomsten av avfall och främjar återvinning och återanvändning av genererat avfall. För fartygen finns planer och scheman för avfallshantering. Glas, kartong, papper, metall, aluminiumburkar, plast, flottyr, bio-, problem-, energi- och träavfall samt elektronik återvinns. All avfallsolja lämnas iland för återvinning. Konkreta åtgärder har vidtagits för att minska avfallsmängderna.

Inköpsprinciperna under granskning

Viking Line har under 2017 påbörjat arbetet med att revidera de principer som styr koncernens inköps- och upphandlingsprocesser. De nya inköpsprinciperna ska noggrannare återspegla våra värderingar, såsom miljö- och jämställdhetsengagemang. Samtidigt revideras också våra uppförandekoder för leverantörer samt vårt program för leverantörsgrensningar. Avsikten är att vi på ett bättre sätt ska kunna följa upp hur våra leverantörer bedriver sin verksamhet ur ett hållbarhetsperspektiv. Denna insats ska ge oss bättre färdigheter att prioritera exempelvis miljöanpassade produkter och lösningar i våra upphandlingar.

Viking Line är för var och en

På Viking Line har vi en gemensam inställning till service, där kunden alltid kommer i första rummet. Målet är att vi, med ett enhetligt, vänligt och inbjudande bemötande, internt och externt, över alla landgränser och yrkesroller, ska generera ännu nöjdare kunder som väljer att resa med Viking Line igen.

Den nya serviceplattformen One Service som introducerades 2016 blev startskottet för den interna kraftsamlingen för att höja den goda kundupplevelsen ännu ett steg. För Viking Line är det viktigt att alla anställda känner sig delaktiga i "det goda värdskapet", som är en gemensam värdegrund för

hur vi ska bemöta varandra, våra kunder och våra partners. Tillsammans blir vi ännu starkare.

Det här är Viking Lines värdegrund

Vårt grundläggande uppdrag är att länka samman länderna runt norra Östersjön. Det gör vi genom en hållbar och regelbunden färjetrafik. Våra tre grundtjänster är kryssningar samt person- och frakttransporter.

Genom vår unika kompetens att kombinera de tre grundtjänsterna skapar Viking Line kund- och affärsnytta. Vi är ledande inom vårt trafikområde i norra Östersjön och vi erbjuder marknadens mesta värde för pengarna genom att leverera god kvalitet till ett förmånligt pris.

Tre viktiga punkter i vår värdegrund och strategi:

- Kunderna är vår främsta prioritet.

Vi strävar efter att överträffa deras förväntningar, särskilt när det gäller god service. Vänligt bemötande, helt och rent, god mat, bra underhållning och attraktiv shopping är våra utvalda kvalitetsfaktorer.

- Vi värdesätter våra medarbetares initiativ, innovation, samarbete, öppenhet, ärlighet, lojalitet och ansvarstagande. Vi motiverar och utbildar vår personal för att uppnå förbättrad kvalitet, servicenivå och produktivitet.

- Våra fartyg är trygga och välsköta. Vi strävar efter att kontinuerligt förbättra vårt miljö- och hållbarhetsarbete och vår verksamhet bedrivs i enlighet med gällande miljönormer och lagstiftning.

Viking Lines kvalitetsstrategi innebär:

- Vänligt bemötande
- God mat
- Bra underhållning
- Hela och rena utrymmen ombord
- Attraktiv shopping
- Motiverad personal
- Kompetensutveckling

Nöjda kunder är alltid målet

Sedan 2016 har vi i ännu högre grad haft fokus på det kundupplevda värdet, på aktiviteterna och det goda bemötandet ombord. Fartygsflottan uppdateras och förbättras kontinuerligt. Viking Grace, Amorella, Gabriella och Rosella genomgick omfattande uppgraderingar under 2016 med fokus på upplevelsen ombord, bland annat med bättre sparmöjligheter och ett modernt restaurangutbud.

Även 2017 genomfördes ett antal uppgraderingar. Bland annat fick Viking Cinderella en utvidgad och ombyggd taxfreebutik, många uppgraderade hytter och en ny bar och scen, Melody Coffee Bar Lounge. Med hårdare konkurrens och större transparens på marknaden har det blivit ännu viktigare att vara tydlig med varför man ska välja att resa med Viking Line och vilka mervärden vi levererar.

Vi utvecklade Viking Line Club

Vi utvecklade också vår kundklubb under 2017 och lanserade ett lojalitetsprogram. Varje investering kunden gör som medlem i Viking Line Club renderar en bonus. Det handlar såväl om resan som alla inköp ombord på fartygen. Tanken är att det ska löna sig ännu bättre att resa med Viking Line.

2017 tog vi första steget som innebar att alla våra kunder kunde börja samla bonuspoäng, eller Båtar som vi kallar dem. Under 2018 kommer belöningen – nu kan man börja resa och konsumera för intjänade Båtar. Medlemskapet finns på två nivåer: Viking Line Club och Viking Line Club Plus, som ger dubbla poäng/Båtar.

Löpande kundundersökningar

Nöjda och återkommande kunder är viktigt för Viking Line. Därför arbetar vi

inte bara med att motsvara kundernas förväntningar utan också för att överträffa dem. Löpande över året genomförs en stor kundnöjdhetsundersökning bland resenärerna där frågeformuläret "Bästa Viking Kund" skickas ut per e-post ett par dagar efter resan. Svaren sammanställs och analyseras och ger värdefull input vid utveckling av både service- och produktutbud samt som underlag inför renovering och ombyggnad av fartygen.

Vår framgång kommer även framöver att vara beroende av hur väl vi lyckas bibehålla och utveckla vår service. I kundundersökningen för 2017 får vi omdömet 8,99 (8,98 år 2016), på en skala från 4 till 10, för vår service på samtliga fartyg. Vår målsättning är att stiga över 9,0.

Frakten viktig för handeln i Östersjöområdet

Viking Line Cargo agerar på en konkurrensutsatt och hårt reglerad fraktmarknad som styrs av stora internationella transportbolag. Våra viktigaste konkurrensfördelar är hög kvalitet, god service, pålitlighet och kontinuitet. Vi har en tät och nära dialog med våra kunder.

Sjötransporterna har en viktig roll för varuflödena mellan Finland, Sverige och Estland. Viking Line Cargo är en betydande aktör när det gäller nordisk import och export. Med vår trafik möjliggör vi stora fraktflöden mellan Skandinavien och Baltikum. Genom våra frakttransporter kan vi också maximera användningen av fartygens bildäck, så att vi alltid utnyttjar så mycket av vår kapacitet som möjligt. Det handlar om att fördela utrymmet mellan passagerar- och fraktenheter så att vi tillfredsställer våra kunder på bästa sätt.

Vår personal har en gedigen erfarenhet och ett stort branschkunskande. Vi arbetar aktivt för att hålla en god dialog med våra kunder. Våra regelbundna kundundersökningar ger oss konkret information om kvaliteten på vårt arbete och dess utvecklingsbehov.

En del av den europeiska logistikkedjan

EU har sedan 1980-talet gjort stora investeringar för att utveckla en hållbar transportinfrastruktur som knyter samman medlemsländerna. 2014 reviderade unionen sin politik för transportinfrastruktur med målet att överbygga klyftorna mellan medlemsländernas transportnätverk.

Finland, Sverige och Estland ingår alla i EU:s så kallade transportkorridorer, som anses centrala i det transeuropeiska transportnätverket. Sjöfarten har avgörande betydelse för att knyta ihop transportinfrastrukturen mellan Skandinavien, Baltikum och Centraleuropa.

EU förespråkar en hållbar och miljöpäpassad framtid för sjöfarten som en del av den europeiska transportinfrastrukturen. Denna framtid förutsätter politisk medverkan även på nationell nivå.

Nationella politiska beslut påverkar så väl Viking Lines som hela den finska sjöfartens verksamhetsförutsättningar. Därför är det viktigt att Finland inte avviker från landets nuvarande tillämpning av den europeiska kommissionens riktlinjer. Med tanke på försörjningsberedskapen är det viktigt att Finland har en egen flotta.

Visste du att...

91 % av Finlands export och
78 % av importen sker med fartyg

Högt kapacitetsutnyttjande = mer hållbar sjötransport

Sjötransport är en viktig länk i de stora godsflödena mellan Skandinavien och Baltikum. Viking Line Cargo erbjuder kunderna pålitlig utrikestrafik genom dagliga, regelbundna sjötransporter. Vårt mål är att uppnå ett högt kapacitetsutnyttjande på bildäck vid varje avgång.

Ekonomiskt mervärde

Viking Lines verksamhet skapar ett ekonomiskt mervärde för koncernens intressenter i de länder och marknadsområden där vi verkar. De viktigaste kassaflödena består av intäkter från våra kunder, inköp från varu- och tjänsteleverantörer, löner till personalen, betalningar till och från offentlig sektor samt dividender till aktieägare och finansieringskostnader till finansörer.

Koncernens omsättning samt övriga intäkter uppgick år 2017 till 526,6 miljoner euro. Koncernens inköp från leverantörer

uppgick till 328,4 miljoner euro och investeringarna uppgick till 34,7 miljoner euro, varav 22,4 miljoner euro avser förskotts-betalningar för fartyg under byggnad.

Viking Line sysselsatte i medeltal 2 746 personer. Till personalen betalades totalt 115,8 miljoner euro i nettolöner och pensionskostnader. Till den offentliga sektorn betalade Viking Line totalt 82,8 miljoner euro i form av offentliga hamnkostnader och fartygsavgifter, skatter på löner, sociala avgifter samt inkomstskatter. Koncernen erhöll statlig

restitution om 35,9 miljoner euro från Finland och Sverige avseende sjöper-sonalens skatter och sociala avgifter. Till aktieägarna utdelades totalt 2,2 miljoner euro i dividender.

Koncernens resultaträkning, balans-räkning och kassaflödesanalys presen-teras i sin helhet i Viking Lines bokslut.

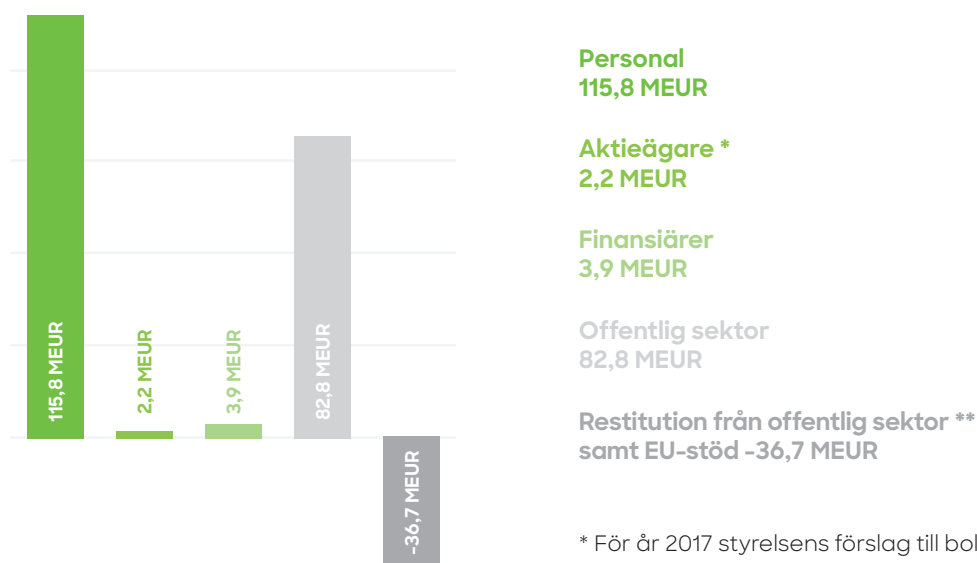
Skapande av ekonomiskt mervärde, MEUR	2017	2016
Kunder		
Omsättning, övriga rörelseintäkter, finansiella intäkter	526,6	524,2
Leverantörer		
Inköp	-328,4	-319,7
Investeringar	-34,7	-15,8
Ekonomiskt mervärde producerat av Viking Line	163,4	188,6
Personal		
Nettolöner och pensionskostnader	-115,8	-117,4
Aktieägare		
Dividender*	-2,2	-4,3
Finansörer		
Räntekostnader	-3,9	-4,5
Offentlig sektor		
Inkomstskatter	-0,2	-0,1
Offentliga hamnkostnader och fartygsavgifter	-41,8	-40,2
Skatter på löner samt sociala avgifter	-40,8	-42,8
Utbetalat till offentlig sektor	-82,8	-83,0
Restitution från offentlig sektor samt EU-stöd	36,7	38,0
Offentlig sektor, netto	-46,1	-45,1
Distribuerat ekonomiskt mervärde	-168,0	-171,3
Kvarlämnat för utveckling av verksamheten	-4,6	17,3

* För år 2017 styrelsens förslag till bolagsstämman.

Skapande av ekonomiskt mervärde

Övriga intressenter, distribution av ekonomiskt mervärde

* För år 2017 styrelsens förslag till bolagsstämman.

** Läs mer på nästa sida.

Restitution för bibehållen inhemsk konkurrenskraft

För att bibehålla den europeiska sjöfartens konkurrenskraft har ett återbetalningssystem implementerats i flera europeiska länder, bland annat i Finland, Sverige och Danmark. I enlighet med EU State Aid Guidelines får rederierna tillbaka utbetalda skatter och sociala avgifter för att kunna upprätthålla trafik med ländernas egna flaggor. Detta återbetalningssystem, som även ofta kallas för sjöfartsstöd, är framför allt ett stöd till sjömännen – inte till rederierna. Utan systemet skulle inga passagerarfartyg segla med finsk eller svensk flagg och besättning.

För Viking Line gäller återbetalningen drygt 1 600 finska sjömän. Eftersom vi är Finlands största sjöarbetsgivare är beloppet av skatterna och avgifterna som uppburits för sjöfolket störst hos oss. Sjöfartsstöd erhålls av alla rederier och dess storlek är sålunda beroende av antalet sjömän som rederiet sysselsätter. Stödet tillfaller egentligen sjömannen som blir skattebefriad, men eftersom Finland har valt riktlinjernas undantagsmodell, uppbärs skatterna av sjömannen och återbärs till redaren. I Sverige och Danmark bokförs restitutionen inte som ett företagsstöd. För Viking Line gäller restitutionen drygt 450 svenska sjömän.

Passagerartrafiken viktig för handeln i land

Viking Line marknadsför, liksom flera andra rederier, Finland och Sverige som turistmål i Norden, Baltikum, Europa och Asien. Detta har man gjort i årtionden. För den inhemska handeln är passagerartrafiken oerhört viktig. Turisterna

bidrar med en hel del intäkter till såväl hotell- och restaurangverksamheten som till handeln.

Enligt en rapport framtagen av Taloustutkimus Oy i Finland, hämtade de utländska färjepassagerarna totalt 684 miljoner euro till Finland år 2016. Siffrorna inkluderar inte de stora utländska kryssningsfartygen som anlöper hamnarna. Turisterna reser ofta med familj i egna bilar och besöker olika delar av landet. De positiva ekonomiska effekterna sprider sig sålunda över hela Finland. Regionalt ser fördelningen ut enligt följande:

- Storstadsområdet: 327 miljoner euro
- Skärgården/kustområdet: 96 miljoner euro
- Insjö-Finland: 220 miljoner euro
- Lappland: 44 miljoner euro
- Totalt: 684 miljoner euro

Färjeresenärerna viktiga för Stockholm – spenderar 5 miljarder kronor

Stockholms Hamnar genomförde för några år sedan en undersökning bland drygt 1 600 färjepassagerare som i samband med sin resa besökte Stockholm. Samtliga terminaler som hanterar passagerartrafik i Stockholms Hamnar ingår i undersökningen. Undersökningen visade bland annat att färjeresenärerna som besöker Stockholm bidrar med en direktkonsumtion i Stockholms län på 5 miljarder kronor. Totalt besöker cirka 1,7 miljoner färjepassagerare Stockholm under ett år och varje besökare konsumerar i genomsnitt cirka 3 000 kronor per besök. De Stockholmsbesökande färjeresenärerna använder cirka 360 000 hotellrum per år. Detta mot-

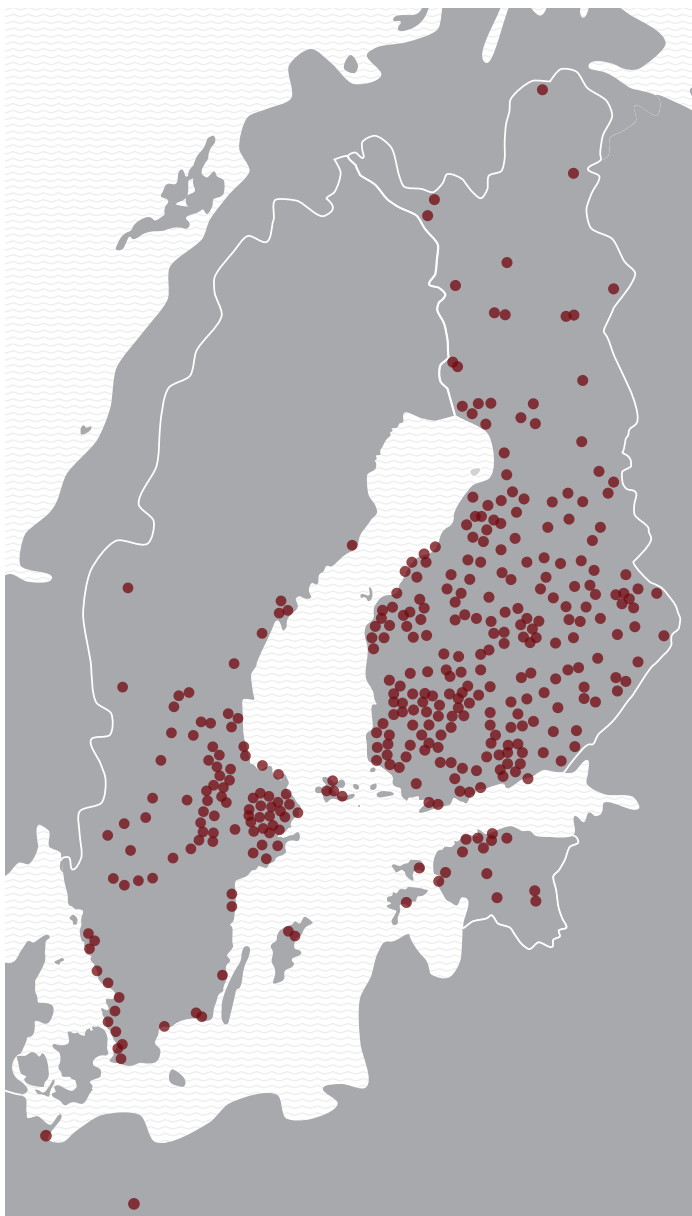
svarar 1 000 hotellrum om dagen, eller 7 fullbelagda hotell varje dag året runt. 95 procent av besökarna är nöjda med sitt Stockholmsbesök.

Sjöfarten stöder välståndet i mindre kommuner

Majoriteten av vår landpersonal är av naturliga skäl bosatt i närheten av våra marknadsenheter och terminaler. Bland sjöpersonalen är den geografiska spridningen däremot mycket bredare. Vi har anställda som bor i Lappland, i öländska och åboländska skärgårdskommuner, i östra Finland nära ryska gränsen, på den estniska landsbygden och i Sverige vid norska gränsen.

Personalen på våra fartyg jobbar i skift med en vecka jobb/en vecka ledigt alternativt 10 dagar jobb/10 dagar ledigt. De långa ledighetsperioderna gör det möjligt att bo utanför tätorterna. Genom dessa arbetsarrangemang bidrar vi inom sjöfarten till att befolkningsstrukturen bibehålls på mindre orter och att skatteintäkter även går till andra regioner än tätorterna. För små, avlägsna skärgårds- och glesbygdskommuner kan det vara av avgörande betydelse att delar av befolkningen sysselsätts av rederier.

Här bor våra anställda

Viking Line är Finlands största sjöarbetsgivare.

Vi upprätthåller en inhemsk nautisk kompetens.

Vi säkerställer försörjningsberedskapen för logistiktransporter i Finland.

Vi ser till att personalen som är verksam inom våra territorialvatten är kompetent och har erfarenhet av vinterförhållanden samt skärgårdstrafik.

Vår personal – en värdefull resurs

På Viking Line anser vi att människor med olika erfarenheter och perspektiv är avgörande för att skapa det innovativa klimat som krävs för långsiktig affärsmässig framgång. Vi har verksamhet i Finland, Sverige och Estland, ett kontor i Tyskland och anställda både iland och ombord. Våra sju fartyg går mellan de tre länderna Finland, Sverige och Estland.

Viking Lines personalstrategi ger medarbetarna möjlighet att utvecklas så att de trivs med sina jobb, är engagerade och känner att de medverkar till företagets utveckling och resultat. Vi vill befrämja kompetensutvecklingen hos medarbetarna. Vi respekterar våra medarbetare och värdesätter initiativ, ärlighet, lojalitet och öppenhet. Fortsatt framgång grundar sig på att medarbetarnas fulla potential tas tillvara genom personalutveckling och engagemang.

Vi strävar efter att agera ansvarsfullt i de länder och sammanhang där vi är verksamma. Det betyder bland annat att koncernen alltid ska förknippas med respekt för mänskliga rättigheter, lika-berättigande, goda arbetsvillkor, social hänsyn och ett ihärdigt miljöarbete. I vår strategi är kunderna alltid utgångspunkten. De ska uppleva att de får den service de förväntar sig. Helst ska vi överträffa deras förväntningar. Självklart bemöter vi våra gäster med ett leende och ödmjukhet. Målsättningen är att få ett nöjt leende tillbaka – varje gång!

Viking Lines jämlikhetspolicy

Vi har en kundkrets av olika nationaliteter och vi vet att vår framgång är beroende av mångfalden och kompetensen hos våra medarbetare. Med mångfald menar vi de olikheter som gör oss alla unika – ålder, kön, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion samt även skillnader i fysiska förutsättningar och sätt att tänka och agera.

På Viking Line ska vi behandla alla människor med respekt, mänsklighet och värdighet, i enlighet med våra affärsprinciper. Vi jobbar därför med att:

- ordna arbetsplatser, arbetsmetoder, arbetsorganisation och arbetsförhållanden så att de lämpar sig för alla anställda,
- underlätta för alla medarbetare att förena arbete och föräldraskap,
- förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier. Vi accepterar inte ett otillbörligt uppträdande som kan kränka de anställdas integritet,
- utreda alla fall av diskriminering och trakasserier på arbetsplatsen och vidta lämpliga åtgärder för att stävja och förebygga sådana,
- ge alla medarbetare möjligheter till utveckling och utbildning. Alla medarbetare, oavsett ålder, kön, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion eller fysiska förutsättningar ska beredas samma utvecklingsmöjligheter, och att
- verka för en jämnare könsfördelning och erbjuda alla medarbetare lika lön och villkor på lika grunder.

Chefer med personalansvar på alla nivåer har ansvar för jämlikhetsarbetet som det beskrivs i lagar, avtal och i Viking Lines jämlikhetspolicy.

Vi respekterar våra medarbetare och värdesätter initiativ, ärlighet, lojalitet och öppenhet

Uppförandekod – Etiska regler och riktlinjer för Viking Line

Viking Lines uppförandekod är ett viktigt dokument för alla medarbetare i det dagliga arbetet. Alla ska ta del av och efterleva de etiska reglerna och riktlinjerna i Uppförandekoden, som omfattar

regler för hur vi ska bemöta varandra internt och hur vi ska bemöta leverantörer och kunder.

Här finns tydliga regler för hur man uppträder ansvarsfullt i samhället. I nära samarbete med myndigheterna motarbetar vi trafficking, prostitution, smuggling och annan kriminell handling. Vid misstanke om att en anställd eller en kund bryter mot lagen ska man som anställd omedelbart rapportera om detta till sin närmaste chef.

Uppförandekoden omfattar även miljö och säkerhet. Viking Line värnar om miljön och bedriver passagerarsjöfart på ett miljöanpassat sätt. Alla ska kunna känna sig trygga ombord på Viking Lines fartyg. Sjösäkerheten styrs av vår säkerhetspolicy och har högsta prioritet inom verksamheten.

Diger chefsträning för landorganisationen

I april 2017 avslutades en efterfrågad och omfattande ledarskapsutbildning för våra landbaserade chefer i Finland, Tallinn och Lübeck. Utbildningen knyter an till den tidigare genomförda "One Viking" och "One Service"-satsningen som mest berörde fartygspersonalen. Båda satsningar har fokuserat på ledarskapets roll i allt vi gör, både externt och internt och utbildningarna har hållits av konsultföretaget Palmu.

Med modulerna Visa riktning, Stärka gruppkänslan, Aktiv kommunikation, Organisera arbetet och Uppskatta medarbetarna täckte vi på ett bra sätt de principer som gäller för chefsarbetet på Viking Line. Cheferna delades in i tre grupper – två i Helsingfors där utbildningen genomfördes på finska och en på Åland på svenska – totalt 55 personalansvariga chefer. Planering pågår för motsvarande utbildning för fartygen.

Genom ledarskapet vill vi skapa en öppen, kreativ, trygg och trivsamt atmosfär där medarbetarnas arbetsinsatser uppmärksammas och erkänns och där alla behandlas jämlikt. Arbets-

rotation ger möjlighet till omväxling i arbetet. Viking Line främjar välmående, friskvård och trivsel också genom att uppmuntra och stödja meningsfulla fritidssysselsättningar.

Antalet anställda

Under 2017 var medelantalet anställda i Viking Line-koncernen 2 746 (2 742).

Antalet sjöanställda uppgick till 2 086 (2 082) och landanställda till 660 (660). Utöver koncernens egen personal bemannades Viking XPRS med i medeltal 248 (250) personer anställda av ett bemanningsföretag.

I slutet av år 2017 hade koncernen totalt 2 889 (2 982) anställda, varav 2 238 (2 317) personer var bosatta i Finland.

I Sverige bodde 527 (528) personer. Antalet anställda som bodde i Estland uppgick till 116 (132) personer och i övriga länder till 8 (5) personer.

Koncernen per 31.12.2017

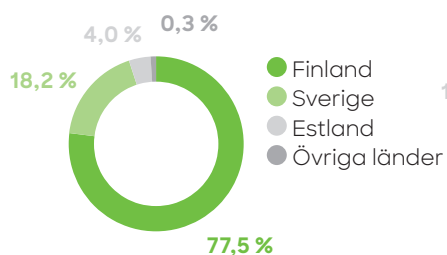
	Kvinnor	Män	Totalt
Styrelse	1	6	7
Ledningsgrupp	0	5	5
Finsk flagga	702	963	1 665
Svensk flagga	153	284	437
<u>Sjöpersonal</u>	<u>855</u>	<u>1 247</u>	<u>2 102</u>
Finland	309	218	527
Sverige	111	58	169
Estland	70	18	88
Tyskland	2	1	3
<u>Landpersonal</u>	<u>492</u>	<u>295</u>	<u>787</u>
Koncernen totalt	1 347	1 542	2 889

Koncernen per 31.12.2017

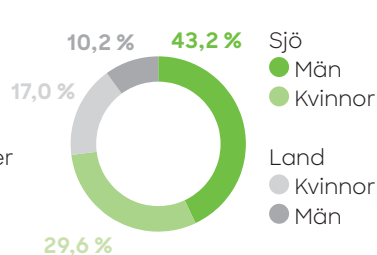
	Fast anställda	Vikarier	Totalt
Sjöpersonal	1 670	432	2 102
Landpersonal	651	136	787
<u>Totalt</u>	<u>2 321</u>	<u>568</u>	<u>2 889</u>

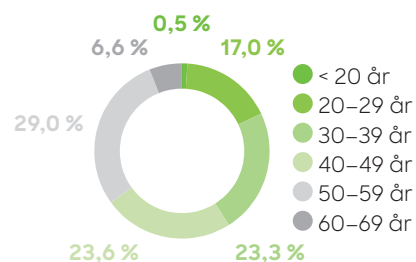
Personalens hemort 31.12.2017

Andel kvinnor och män 31.12.2017

Åldersfördelning 31.12.2017

42 yrken

Däcksavdelningen

- 1. Befälhavare** fartygets högsta chef och chef för däcksavdelningen
- 2. Överstyrman** befälhavarens ersättare, ansvarar för fartygets lastning och underhåll
- 3. Styrman** vaktchef på egen vakt
- 4. Linjelots** handlar navigeringen då fartyget befinner sig i skärgården eller hamnområden
- 5. Båtsman** arbetsledare för däcksmanskapet
- 6. Inredningsreparatör** sköter fartygets inredningsarbeten
- 7. Matros** sköter däcksavdelningens underhåll samt fartygets förtöjning, lastning och lossning
- 8. Vaktman** sköter om fartygets utik och går brandrundor
- 9. Sjukskötare** sköter personalens hälso- och sjukvård (vid akutfall också passagerare)
- 10. Security manager** arbetsledare för ordningsvakterna
- 11. Ordningsvakt** upprätthåller den allmänna ordningen ombord

Maskinavdelningen

- 12. Maskinchef** chef för fartygets maskinavdelning
- 13. Dagmaskinmästare** leder underhålls- arbetet vid maskinavdelningen
- 14. Vaktmaskinmästare** övervakar att fartygets maskiner fungerar som de ska tillsammans med vaktmannen
- 15. Elmästare** leder elreparations- och underhållsarbeten, övervakar elinstallationer
- 16. Elektriker** sköter underhållet av hissar och annan elektrisk apparatur ombord
- 17. Kommunikationstekniker** ansvarar för att kommunikationsverktygen fungerar
- 18. Maskinreparatör** sköter maskinunderhållet tillsammans med motormannen
- 19. Motorman** sköter maskinunderhållet tillsammans med maskinreparatören
- 8. Vaktman** sköter maskinvaktarbeten tillsammans med vaktmaskinmästaren, gör brand- och pejlronder

Serviceavdelningen

- 20. Intendent** chef för fartygets serviceavdelning, ansvarar för den kommersiella verksamheten ombord
- 21. Purser** administrationsansvarig ombord, fartygets personalchef
- 22. Cateringförman** (arbetstidslogistiker) gör personal- och schemaplanering
- 23. Cateringspecialist** (receptionist) sköter information, hyttförsäljning och valutaväxling

Hotellfunktionen

- 24. Hotellchef** ansvarar för fartygets hotellfunktion
- 25. Husfru** ansvarar för fartygets städning
- 26. Cateringvärd** (städning) tar hand om våra hyttpassagerare, deltar i hyttstädningen
- 27. Cateringbiträde** (städning) deltar i städning av allmänna utrymmen

Förutom traditionella sjömansjobb inom drift och underhåll, erbjuder Viking Line också jobb inom många andra områden ombord; restaurang, butik, kök, hotell, underhållning, konferens, ordning och sjukvård för att nämna några. Totalt sysselsätts över 40 olika yrkeskategorier på ett fartyg.

Restaurangfunktionen

28. Restaurangchef chef för fartygets restaurangfunktion

29. Cateringförman (hovmästare/barmästare) förman för restaurang/bar

26. Cateringvärd (restaurang) serverar våra gäster mat och dryck

27. Cateringbiträde (restaurang) fungerar som restaurangbiträde

Underhållningsavdelningen

30. Kryssningsvärd ansvarar för underhållningen ombord

31. Av-tekniker har hand om ljus- och ljudanläggningarna ombord

32. Croupier sköter fartygets spelverksamhet (casino och spelautomater)

33. Programvärd sköter underhållningen ombord

Köksfunktionen

34. Köksmästare chef för fartygets köksfunktion

35. Cateringförman (chefskock/chefskallskänka) förman för det varma/kalla köket

36. Cateringspecialist (souschef) arbetsledare i det varma/kalla köket

37. Kock tillreder maten

38. Cateringförman (provianskötare) beställer och tar emot livsmedel ombord

27. Cateringbiträde (kök) sköter om personalmatsalen och diskar

Butiksfunktionen

39. Butikschef chef för fartygets butiks-funktion

40. Cateringförman (lagermästare) beställer och tar emot varor ombord

41. Cateringspecialist (shoppinghost) aktiv försäljning bland gäster

26. Cateringvärd (försäljare) betjänar våra kunder i butiken

42. Cateringvärd (spa) gör spabehandlingar

27. Cateringbiträde (lagerbiträde) distribuerar varor ombord och fyller på hyllor

Benämningarna för ovanstående yrkeskategorier används på finskflaggade fartyg.

Helhetssyn på arbetshälsan

Inom ramen för konceptet Viking Hälsa satsar vi på att koppla samman företagshälsovård, friskvård, medarbetarundersökningen och arbetsplatsutredningar för att få en bättre helhetssyn på de anställdas hälsa. En tidigt förebyggande satsning på arbetshälsa betonas i både arbetshälsoinstitutets och FPA:s riktlinjer för god arbetshälsa.

Genom sammankopplingen får varje medarbetare en hälsoundersökning som är anpassad till det egna behovet och företaget får en bättre överblick över hälsan, både per avdelning och för hela företaget. Det ger oss möjlighet att gå in med tidigare åtgärder för att stimulera och uppmuntra till en god arbetshälsa.

Så här går det till

Medarbetarna kallas avdelningsvis till en undersökning hos företagshälsovården, där de intervjuas om hälso-tillståndet och går igenom det frågeformulär som fyllts i före besöket. Blodtryck, längd, vikt och midjemått mäts. En bedömning görs om en eventuell ny, grundligare hälsoundersökning hos hälsovårdaren behövs. Vid behov hänvisas man vidare till läkare, fysioterapeut och/eller kognitiv beteendeterapi. Arbetsplatsbesök och riskbedömning görs vart tredje år.

Upplägget gör det lättare att identifiera ohälsa i gruppen och hitta lösningar.

Målet är sunda och säkra arbeten, arbetsmiljöer och arbetsgemenskaper, samt att förebygga risker och men för hälsan i samband med arbetet.

Viking Hälsa-konceptet startade på Åland hösten 2016 och hösten 2017 gick startskottet för samma koncept i Helsingfors, Åbo och Tammerfors. Viking Line har även ett internt team med tio hälsocoacher på Åland som med olika aktiviteter uppmuntrar personalen att röra på sig.

Estland och Finland – KIVA-teamet

I Helsingfors finns även ett team som verkar under Viking Hälsa, KIVA-teamet, som organiserar föreläsningar och hälso- och sportrelaterade aktiviteter för personalen. Under en Må bra-dag med KIVA föreläste en arbetsplatspsykolog på temat "Återhämtning och sömnens betydelse för välbefinnandet och för att orka". Efter föreläsningen bjöds på Sömnskola och Mindfulness workshop. KIVA har även ordnat sommarkvällar med petanque, mat och dryck samt delat ut ett antal fribiljetter till en utomhuskonsert. Under hösten har även yogatimmar och pausgympa med en extern instruktör hållits.

I Estland genomförs hälsokontroller vart tredje år, vilka är lagstadgade. Dessutom subventioneras en del sportaktiviteter för medarbetarna. Man arrangerar också trevliga events, med sportaktiviteter och gemensam traktering efteråt.

Pilotprojekt i Sverige

Året 2017 inleddes med ett pilotprojekt tillsammans med Worklife Barometer och ett proaktivt verktyg, Howdy, som hjälper både den enskilde medarbetaren och ledningen att på ett enkelt sätt vid ett tidigt skede upptäcka tecken på obalans och stress. Förutom att medarbetaren kan få individuell hjälp får arbetsgivaren rapporter månadsvis om hur välmåendet ser ut på avdelningen.

Under våren genomfördes ett seminarium för samtliga medarbetare, med fokus på stress och hög arbetsbelastning. Under hösten kördes en åtta veckor lång gemensam lagtävling tillsammans med Motions Race, där medarbetarna tävlar individuellt och i lag för att samla poäng inom träning och hälsosamma val, privat och i arbetet. Vinsten lottas ut under tävlingens gång.

För den svenska landpersonalen hålls löpande avstämningssamtal då man varit borta från jobbet tre gånger under ett halvår. "Må bra mejl" skickas ut med olika teman inom hälsa och välmående. Under året har vi fortsatt utveckla Hälsoportalen på intranätet.

Medarbetarundersökning

Utgående från resultatet från årets medarbetarundersökning har koncernens ledningsgrupp slagit fast följande fokusområden:

1. Medarbetarundersökningens uppföljning i organisationen rapporteras till och behandlas i ledningsgruppen kvartalsvis.

2. Ledarskapet, där fokus på landsidan är uppföljning av genomförda satsningar under 2016 och 2017 och på sjösidan framtagning av och start på motsvarande chefs-utbildning 2017–2018.

3. Välmående i arbetet, med innebörden "Jobbet är meningsfullt och det förlöper smidigt i en trygg arbetsmiljö, där man befrämjar hälsa och möjligheter till ökad kompetens". Utgångspunkten är att faktorer såsom ledarskap, fysisk och psykisk arbetsmiljö, företagshälsovård och friskvård sammantaget ger utslag på välmående i arbetet.

En säker och hälsosam arbetsmiljö

Viking Line strävar efter att ständigt förbättra arbetsmiljön för att skapa trivsel och stimulans för medarbetarna. Vår arbetarskyddsverksamhet ska upprätthålla en säker och hälsosam arbetsmiljö som befrämjar en god psykisk och fysisk hälsa för hela rederiets personal.

Vi vill förhindra arbetsskador, minska arbetsrelaterad sjukfrånvaro och så tidigt som möjligt arbeta aktivt med rehabilitering. Arbetarskyddsverksamheten regleras av rederiets arbetarskyddspolicy samt av gällande lagar och förordningar.

Arbetsmiljön ombord på våra fartyg

Anne Aller har arbetat som sjukvårdare ombord på Amorella sedan 1997. I hennes arbetsuppgifter ingår sjukvårdsmottagning och företagshälsovård för fartygets personal samt att hjälpa fartygets passagerare i akuta sjukdomsfall. Anne är även medlem i fartygets arbetarskyddsorganisation och hon stöder fartygets förmän i rehabiliteringsärenden.

Arbetsplatsolyckor

Sjukvårdaren ombord blir nästan alltid involverad när det har skett en arbetsplatsolycka ombord. Vilken typ av arbetsplatsolyckor stöter du oftast på?

- De flesta arbetsplatsolyckor

som sker ombord är av kategorin mindre allvarliga. Det handlar mest om sår orsakade av vassa föremål, mindre sträckningar (armar, axlar och ben) samt halkolyckor. I genomsnitt sker det bara ett par mer allvarliga olyckor per år.

Finns det några bakomliggande orsaker till de olyckor som förekommer oftare än andra?

- Brådska är en vanligt förekommande orsak. Det finns även ökad risk för olyckor vid kraftig sjögång.

Rapportering av arbetsplatsolyckor

Hur rapporterar ni arbetsplatsolyckorna?

- Arbetsplatsolyckorna anmäls till försäkringsbolaget och vid behov görs det en avvikelserapport i rederiets elektroniska rapporteringssystem.

Diskuteras arbetsplatsolyckorna som sker ombord på något sätt?

- Allt som oftast diskuterar sjukvårdaren olyckan med förmannen direkt efter att den har inträffat. Arbetsplatsolyckor behandlas även inom arbetarskyddsorganisationen. Avvikelse rapporter tas upp av fartygets ledningsgrupp under möten som hålls regelbundet ombord. Vad gör ni ombord om ni märker att samma typ av arbetsplatsolyckor sker mer regelbundet?

- Det är sjukvårdaren som oftast tar upp ärendet, i synnerhet om det är per-

sonal från olika avdelningar som råkar ut för olyckor på en plats som inte direkt hör till den egna arbetsplatsen. Berörd avdelningsförmän och berörda arbetstagare deltar i utredningen. Ifall avdelningsförmannen inte själv kan åtgärda problemet, finns det inom rederiet en dokumenterad processbeskrivning med ansvarspersoner som skall kontaktas inom antingen ombord- eller landorganisationen.

Säkerhetsmedveten personal

Vilken inställning har personalen till arbetssäkerheten i dagsläget?

- Personalens medvetenhet i dessa ärenden har ökat avsevärt under de senaste fem åren. Det innebär att personalen själva tar initiativ till att förbättra säkerheten på arbetsplatsen.

Vad tycker du att är viktigt i arbetet med att förhindra arbetsplatsolyckor?

- Att de nyanställda får en bra introduktion,
- att man använder rätt och hel skyddsutrustning,
- att det finns lättillgänglig och aktuell skyddsinformation på avdelningarna,
- att anordningar underhålls,
- att säkerhetstänkandet syns i det dagliga arbetet och
- att man skriver avvikelserapporter för att ta lärdom av det som skett och på så sätt kan förhindra att motsvarande olyckor sker igen. En av fördelarna med rederiets elektroniska avvikelserapor-

teringssystem är att rederiets fartyg kan ta del av varandras rapporter.

Viking Line utbildar leverantörer i arbetssäkerhet

Viking Line har skapat en webbaserad arbetssäkerhetsutbildning för leverantörer som utför arbeten ombord på rederiets fartyg. Genom utbildningen delges leverantörerna information om regler som ska följas för att säkerställa arbetssäkerhet för alla berörda på den gemensamma arbetsplatsen. Viking Line kräver att förmannen som ska leda arbetet ombord genomgår utbildningen men önskar även att samtliga som ska jobba ombord tar del av den. De flesta leverantörer har gått in för att varje berörd medarbetare genomgår utbildningen. Också Viking Lines anställda genomgår utbildningen när de tar del av arbeten som utförs ombord av leverantörer. Utbildningen lanserades under hösten 2016 och till och med december 2017 har det utfärdats totalt 387 utbildningscertifikat som bevis på godkänt genomförande.

Olycksfall och frånvaro, finskflaggade fartyg

	2017	2016	2015
Antal anställda i medeltal	1 621	1 628	1 620
Anmälda olyckshändelser för ombordanställda			
Arbete	254	304	258
Fritid	140	134	147
Totalt	394	438	405

Föranledd frånvaro (% av arbetsolyckor)

0 dagar	76 %	73 %	71 %
1-6 dagar	7 %	8 %	7 %
7-30 dagar	12 %	13 %	18 %
> 30 dagar	5 %	6 %	4 %

Föranledd frånvaro (% av fritidsolyckor)*

0 dagar	62 %	36 %	47 %
1-6 dagar	4 %	9 %	7 %
7-30 dagar	25 %	42 %	32 %
> 30 dagar	9 %	13 %	14 %

* Olyckshändelser under personalens fritid ombord ingår.

Säkerheten ombord har alltid högsta prioritet

Viking Line ansvarar för såväl passagerarnas som personalens säkerhet och har som högsta prioritet att skapa en trygg resa för varje resenär. Genom internationella regelverk som SOLAS, STCW, ISMC, MARPOL och ISPS samt samverkan med olika myndigheter bedrivs ett systematiskt arbete för att identifiera potentiella risksituationer för att förhindra olyckor. Personalens kompetens och insatser är avgörande för säkerhetsarbetet. Kontinuerlig träning av fartygsbesättningar sker ombord för att bibehålla och förbättra säkerhetskompetensen.

Viking Lines målsättning är att alla passagerare och anställda ska känna sig trygga både ombord på fartygen och i terminalerna. Säkerhetsarbetet bygger på att den operativa fartygsdriften sköts enligt gällande nationella och internationella regelverk och standarder samt på en noggrann egenkontroll och myndighetstillsyn. Processer och rutiner utvecklas fortlöpande via rederiets säkerhetsledningssystem.

3 895 säkerhets- och skyddsövningar

Under 2017 genomfördes totalt 3 895 säkerhetsövningar ombord på våra sju fartyg. Varje vecka genomförs brand-, utrymnings-, livräddnings- och skyddsövningar ombord på samtliga fartyg. Därtill kommer olika specialövningar med varierande frekvens, samt så kallade storövningar på varje fartyg fyra gånger om året. Då deltar hela besättningen.

Viking Line samarbetar kontinuerligt med sjöräddning, brandkår, polis, tull, gränsbevakning och nationella insatsstyrkor för att snabbt och effektivt få adekvat information vid eventuella krislägen. I samband med övningarna sker bland annat träning med gränsbevakningens fartygs- och helikopterenheter.

Säkerhetsorganisationen ombord

Fartygets befälhavare är huvudansvarig för säkerheten ombord och varje besättningsman har en egen väl inövad uppgift inom säkerhetsorganisationen. Besättningen är indelad i grupper med olika ansvarsområden, såsom utrymning, evakuering, första hjälp, brand och information. Det är obligatoriskt för alla anställda att delta i säkerhetsövningarna. Fartygens sjukrum har utbildade sjukvårdare och är försedda med specialutrustning för vård vid akuta sjukdomsfall.

Även landorganisationen har en krisberedskapsplan för krissituationer och kan bistå fartygen med att ta hand om passagerare och besättning.

Noggranna fartygskontroller

Säkerhetsutrustningen ombord kontrolleras dagligen. Sjöfartsmyndigheterna besiktar fartygen och kontrollerar säkerhetsrutinerna minst en gång om året. Inför varje avgång går fartygsledningen igenom en checklista för att verifiera att fartyget är sjövärdigt. Bland annat kontrolleras att luckor, portar och ramper är ordentligt stängda samt att alla navigationsinstrument fungerar.

Lastningen av motorfordon på bildäck är strängt kontrollerad och under resan kontrolleras både bildäcket och de sociala utrymmena kontinuerligt genom kameraövervakning och regelbundna ronder av säkerhetsvakterna.

Nordiskt samarbete

Viking Line samverkar i sjösäkerhetsarbetet med intresseföreningar, myndigheter och rederier för att få en samsyn i sjösäkerhetsfrågor. Bland annat kan nämnas nordisk kommitté för passagerarfartyg, NORDKOMPASS, vars målsättning är att samverka kring olika sjösäkerhetsfrågor inom den nordiska passagerarsjöfarten. I händelse av kris samverkar Viking Line också med Röda Korset i Finland och Sverige.

Projektet Mutual Trust

Mutual Trust är ett projekt för att förbättra samarbetet mellan funktions-

hindrade, räddningsmyndigheter och trafikidkare. Den 26 april och 18 maj arrangerade Mutual Trust övningsdagar på Meriturva i Lojo. Förutom funktionshindrade deltog Viking Line och två andra rederier. Den 31 oktober deltog Mutual Trust i Mariellas storövning i Stockholm, där personalen fick öva tillsammans med projektets samarbetsparter.

Målsättningen är att förbättra rederiernas kunskap om hur man bemöter och räddar funktionshindrade passagerare, men också att förbereda de funktionshindrade själva för olika nödsituationer. Mutual Trust administreras av Finlands Svenska Handikappförbund och finansieras av Veikkaus. President Sauli Niinistö fungerar som projektets beskyddare.

Advisory Board för trygghetsfrågor

Viking Line har en nollvision mot brott ombord och arbetar ständigt med att öka tryggheten för alla resenärer på fartygen. Liksom i samhället i stort är kvinnors utsatthet och risken för sexuella övergrepp särskilt prioriterade frågor. Som ett led i det arbetet tog Viking Line under 2017 hjälp av en grupp av oberoende experter inom olika områden i en så kallad Advisory Board. De kommer att bidra till Viking Lines fortsatta trygghetsarbete i samråd med rederiets egna trygghetsråd.

Viking Line tilldelades säkerhetsbranschens stora pris Security Awards 2017

Pris för säkerhetsarbete

Viking Line tilldelades säkerhetsbranschens stora pris Security Awards 2017 för sitt arbete med att öka tryggheten ombord, speciellt för kvinnor. De åtgärder som premieras gäller främst Viking Cinderella och är tillsättandet av ett

trygghetsråd, utökade ID-kontroller, stängd alkoholförsäljning i tax-freeen på helgkvällar, STAD-utbildning* samt ökad kamerabevakning. Priset är ett erkännande av att det långsiktiga arbetet vi bedriver har gett resultat.

Ansvarsfull alkoholförsäljning

90 personer från Viking Cinderella gick under våren en STAD-utbildning* som gav grundläggande kunskap om alkohollagen, alkoholens effekter, narkotika, bedömning av berusning och konflikt-hantering. Utbildningen underlättar

bedömningen av hur en människa beter sig vid olika berusningsgrader och personalen har tagit initiativet till en tätare dialog i de här frågorna. Händelser som kan bli problematiska rapporteras i förebyggande syfte. Gästernas trygghet går alltid före försäljningen.

* STAD står för Stockholm förebygger alkohol- och drogproblem.

ISMC	International Safety Management Code
ISPS	International Ship and Port Facility Security Code
MARPOL	International Convention for the Prevention of Pollution from Ships
SOLAS	Safety Of Life At Sea
STCW	Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers

Skyddsinspektör Juri Jalava, informationschef Eleonora Hansi och Security Manager Jonas Wallenberg tar emot Security Awards 2017

Vårt miljöarbete

Viking Line arbetade under 2017 intensivt med konkreta miljöfrågor för att minska påverkan på Östersjön och den värdefulla skärgården. Under sommaren skrev vi på ett kontrakt för ännu ett miljöeffektivt fartyg med Viking Grace som förebild. Vi genomförde med framgång egen sopsortering på Mariella under dockningsarbetet. Även ombord låg fokus på den gröna linjen, bland annat en vegetarisk meny och konceptet Havslabbet.

Viking Line jobbar för att Östersjön och den värdefulla skärgården bevaras även för kommande generationer. Vi har länge ställt höga krav på mer miljöanpassad teknik, genomfört besparings-

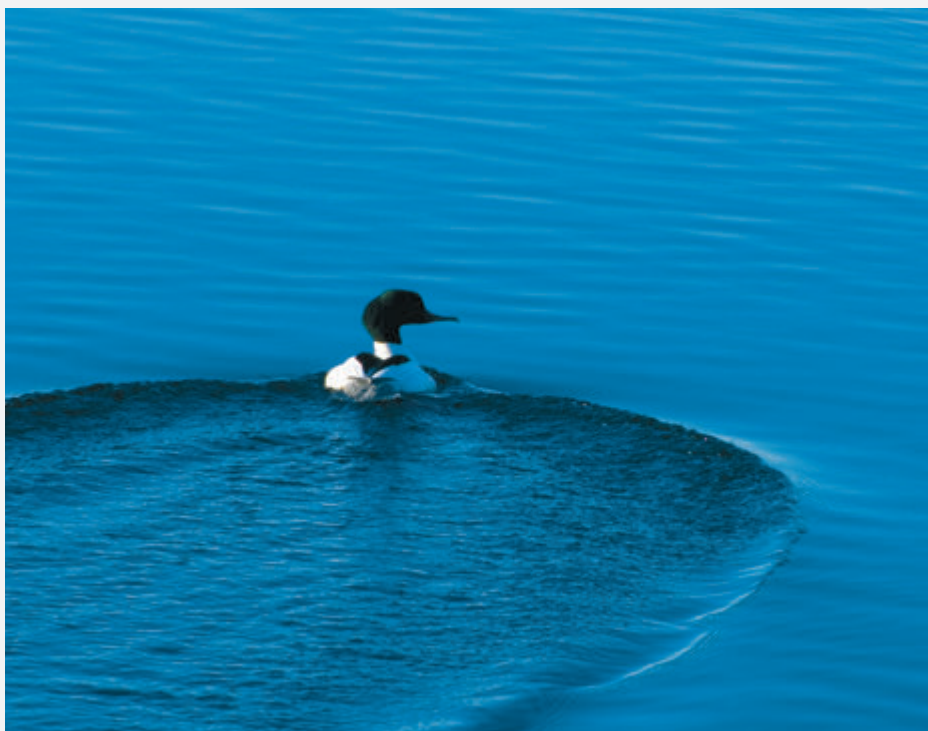
program för bränsle och introducerat nya miljöanpassade koncept ombord.

Utgångspunkten för rederiets miljöarbete är nationell lagstiftning och internationella avtal. Den mest omfattande internationella konventionen för miljöskydd är MARPOL 73/78 (The International Convention for the Prevention of Pollutions from Ships), som har utarbetats av FN-organet IMO (International Maritime Organization).

Viking Line har långsiktigt och aktivt utvecklat miljöarbetet, så att vi i dag gör mer än vad internationella avtal och nationella lagar kräver. Internt arbetar vi intensivt med ett program för att minska avgasutsläppen genom energieffektivisering. Inom programmet arbetar fartygens driftpersonal och rederiets tekniska avdelning med att införa bräns-

leekonomiska driftsmetoder, installera ny och mer energieffektiv teknik, minska fartygens hydrodynamiska motstånd och återvinna energi.

Alla Viking Lines egna fartyg, koncernens huvudkontor och dotterbolaget Viking Line Buss Ab är miljöcertifierade enligt standarden ISO 14001. Viking Lines organisation och samtliga fartyg är dessutom certifierade enligt ISM-koden (International Safety Management), som bestämmer organisationsregler för säker drift av fartyg och för att förhindra föroreningar.

Regelbunden tillsyn

Certifieringsorganet DNV GL genomför årliga externa granskningar för att bekräfta att Viking Line fortsatt utvecklar sitt miljölednings-system. Dessutom gör de finländska, svenska och estniska tillsynsmyndigheterna kontinuerliga besiktningar av ISM-koden som rör såväl säkerhet som miljö.

Alla Viking Lines egna fartyg, koncernens huvudkontor och dotterbolaget Viking Line Buss Ab är miljöcertifierade enligt standarden ISO 14001

Viking Lines miljö pionjärer

Viking Line går i bräschen för miljöutvecklingen på Östersjön. 2013 kom Viking Grace, som globalt har fått stor uppmärksamhet som det första stora passagerarfartyget i världen som drivs med flytande naturgas. Sedan dess har rederiet planerat för nästa naturgasdrivna fartyg med målsättningen att ytterligare minska miljöpåverkan på det känsliga havet i skärgården.

Det nya energieffektiva fartyget

Redan i mars 2015 började man planera för ett nytt fartyg i samband med EU-projektet Motorways of the Sea. Utgångspunkten är Viking Grace, men målsättningen är att bygga ett ännu mer energieffektivt fartyg. Det nya fartyget blir både längre och bredare än Viking Grace, men det blir 10 procent mer energieffektivt. Per lastenhet är nybygget 20 procent mer energieffektivt än Viking Grace. Fartyget kommer att

föras med rotorsegel och ha flera olika innovativa lösningar för energibesparing. Det har en längd på 218 meter, en dräktighet på 63 000 bruttoregister-ton och en kapacitet för 2 800 passagerare. Fraktfilernas längd är 1 500 meter. I juli trädde kontraktet i kraft och det nya fartyget är planerat att levereras år 2020.

Nybygget med i finsk-svenskt EU-projekt

Connecting Europe Facility (CEF), som strävar efter att befrämja gröna, livskraftiga, attraktiva och effektiva sjöbaserade trafiklänkar integrerade i hela transportkedjan, har som särskild prioritet Motorways of the Sea (MoS). MoS är sjöfartens huvudpelare inom det transeuropeiska transportnätverket (the Trans-European Transport Network, TEN-T).

Viking Line har tillsammans med Åbo Hamn, Stockholms Hamnar och

Mariehamns hamn beviljats EU-stöd från CEF för det gemensamma EU-projektet NextGen Link. Projektet handlar om att uppgradera sjöfartsförbindelsen mellan Åbo, Mariehamn och Stockholm med ett nytt LNG-fartyg samt förbättringar i infrastrukturen i hamnarna. Projektet är i linje med EU:s prioriteringar inom TEN-T, eftersom det bidrar till ökad användning av mer hållbara fartygsbränslen och därmed minskade utsläpp, samt förbättrar och effektiviserar logistiken i länken mellan Åbo och Stockholm.

Förbindelsen Åbo-Mariehamn-Stockholm ligger i den så kallade Scandianavian-Mediterranean Core Network Corridor, en transportkorridor som EU pekat ut som särskilt prioriterad inom ramen för TEN-T. EU-projektet, som leds av Åbo Hamn, pågår mellan 2017 och 2020. Stödbeloppet för det gemensamma projektet NextGen Link uppgår till maximalt 12,7 miljoner euro.

Samfinansierat av Europeiska Unionen

Fonden för ett sammanlänkat Europa

Miljöåtgärder 2017

EU:s system för övervakning, rapportering och verifiering (MRV) av koldioxidutsläpp

EU har infört krav gällande övervakning, rapportering och verifiering av koldioxidutsläpp från stora fartyg (över 5 000 bruttoton) som trafikerar EU:s hamnar. Fartygsägare ska rapportera mängden koldioxid som släpps ut på resor till, från och mellan hamnar inom EU. Första rapporteringsperioden inleds 1 januari 2018.

Under 2017 har Viking Line, i samarbete med företaget Blueflow, installerat deras "Energy Management System" på samtliga fartyg. Systemet är anpassat till de krav EU ställer gällande rapporteringen av koldioxidutsläpp, men det fungerar även som ett verktyg i det dagliga arbetet med bränslebesparing.

Viking Grace energiåtervinning

Viking Grace var första fartyg att använda Climeons energiåtervinningssystem Ocean Marine. Genom en unik vakuumprocess återvinns värme till elektricitet. Spillvärme från fartygets motorer har under 2017 omvandlats till 483 700 kWh ren och utsläppsfri el. Elektriciteten utnyttjas främst på hotellsidan, bland annat till belysning.

Barlastvattenkonventionen

Den 8 september 2017 trädde den internationella barlastvattenkonvention i kraft. Syftet med barlastvattenkonventionen är att förhindra att främmande organismer sprids med barlastvatten från fartyg. När ett fartyg inte är fullastat pumpas barlastvatten ombord i särskilda tankar för att stabilisera fartyget och få det att ligga tillräckligt djupt i vattnet. Under 2017 har Viking Lines samtliga fartyg erhållit barlastvattencertifikat som bevis på att fartygen uppfyller konventionens krav.

Viking XPRS bränslebesparing

Under dockningen i början av 2017 uppgaderades Viking XPRS roder- och propellersystem med Rolls-Royce Promas Lite framdrivningssystem samt installation av propellerblad med ny design. Syftet med uppgraderingen är att minska bränsleförbrukningen genom att integrera konstruktionen av roder- och propellersystemet. Framdrivningens bränsleförbrukning minskade 2017 med cirka 13 % jämfört med 2016 och med cirka 11 % jämfört med 2015.

Elektrisk landanslutning

Genom användning av elektrisk landanslutning har vi under 2017 sparat 646 ton bränsle på Gabriella och 411 ton på Mariella. Den mängden förbrukat bränsle i drift motsvarar cirka 3 400 ton CO₂-utsläpp.

Clean Shipping Index

I slutet av 2017 verifierades miljöprestandan enligt Clean Shipping Index på fyra av rederiets fartyg – Viking Grace (CSI 5), Mariella (CSI 4), Viking Cinderella (CSI 4) och Gabriella (CSI 3) – där CSI 5 är den högsta nivån. I Clean Shipping Index poängsätts fartygets miljöprestanda inom 5 olika kategorier (kväveoxid, svaveloxid, koldioxid, kemikalier samt vatten och avfall) och indexet är utformat så att fartygen får poäng om de gör mer än vad lagstiftningen kräver.

Återvunnet från fartygen 2017

20 ton plast

– besparing 34 ton CO₂ – jämförbart med 180 880 km bilkörning på motorväg

1 500 ton använda oljor

– besparing 2 600 ton CO₂ – jämförbart med 13 832 000 km bilkörning på motorväg

423 ton glasförpackningar

När återvunnet glas smälts till nytt glas förbrukas 20 % mindre energi än när man utgår från råvarorna sand, soda och kalk. Glasförpackningar kan återvinnas hur många gånger som helst utan att kvaliteten försämras.

Materialåtervinning ger stora miljövinster

Med ökad återvinning minskar vår påverkan på klimatet. Det krävs mycket mindre energi för att återvinna materialen än för att utvinna nytt från naturen. Kretslopp medför klimatnytta.

Under 2017 har det från Viking XPRS, Viking Grace och Mariella förts iland till biogastillverkning 1 141 ton matavfall som ger 86 000 kubikmeter biogas, vilket motsvarar 97 000 liter bensin. Biogasproduktionen varken ökar koldioxidhalten i atmosfären eller förvärrar växthuseffekten. Därför brukar biogas kallas koldioxidneutralt.

Ombord på Viking Lines fartyg serverades 6 170 571 koppar ekologiskt odlat kaffe under 2017. Vid ekologisk odling får bönorna växa i en rik biologisk mångfald utan konstgödsel, kemiska bekämpningsmedel eller genmanipulerade grödor.

87 ton metallskrot

Återvinning av stål, som används i exempelvis konservburkar, sparar 75 % energi jämfört med produktion från järnmalm.

633 ton papper och kartong

Återvinningen av papper och kartong medför att vi inte behöver fälla så många nya träd. Ett ton returpapper motsvarar ungefär 14 träd. Papper kan återvinnas omkring sju gånger.

Miljösiffror

VIKING LINES FARTYG

	2017	2016	2015
Volymmer			
Passagerare	6 881 149	6 502 191	6 568 684
Personbilar	762 253	682 194	649 327
Fraktenheter	127 668	131 918	133 163
Totaldistans (tkm)	1 135	1 130	1 138
Resursförbrukning			
Olja (ton)	77 676	79 709	80 701
Smörjolja (m³)	747	648	620
Urea (m³)	289	446	284
Färskvatten (m³)	324 874	327 059	331 736
LNG (ton)	15 172	14 960	15 480
Utsläpp (ton)			
Kväveoxider (NOx)	3 175	3 230	3 218
Svaveloxider (SOx)	73	75	76
Koldioxid (CO ₂)	287 204	289 508	286 797
Restprodukter (ton)			
Fast avfall till förbränning	3 025	2 959	3 138
Avfall till deponi	165	143	158
Avfall till återvinning	1 434	1 491	1 565
Bioavfall	1 141	1 022	1 042
Farligt avfall	55	55	67
Avfallsvatten iland (m³)			
Grå- och svartvatten	293 576	292 528	294 364
Länsvatten	8 349	7 795	8 423
Avfallsolja (m³)			
	1 775	1 943	2 506

Viking FSTR, som chartrades under perioden 10.4–16.10.2017, ingår inte i ovanstående siffror.

VIKING LINE BUSS AB

	2017	2016	2015
Antal körda kilometer	787 475	781 892	790 737
Förbrukad mängd diesel (liter)	247 441	247 152	244 815
Vattenförbrukning (m³)	351	377	350
Garagets elförbrukning (kWh)	60 038	61 756	47 015

Kväveoxider (NOx)

Kväveoxider är ett samlingsnamn för kväveoxid och kvävedioxid som bildas då luftens syre och kväve reagerar vid höga temperaturer. Utsläpp av kväveoxider är därför starkt kopplat till förbränningsprocesser. Kväveoxider är giftiga och ger även upphov till ozonbildning tillsammans med organiska föreningar (källa: Naturvårdsverket i Sverige).

Svaveloxider (SOx)

Svaveldioxid är en färglös och hostretande gas. Den släpps ut vid förbränning av fossila och andra svavelhaltiga ämnen, men även från naturliga processer som vulkanutbrott. Svaveldioxid oxideras i atmosfären och bildar svavelsyra, vilket bidrar till försurning (källa: Naturvårdsverket i Sverige).

Koldioxid (CO₂)

Huvudorsaken till uppvärmningen av jordens klimat är den förändring av luftens kemiska sammansättning som människan orsakar genom utsläpp av växthusgaser, främst koldioxid. Växthusgaserna förstärker atmosfärens förmåga att värma jordytan; den så kallade växthuseffekten blir starkare (källa: Naturvårdsverket i Sverige).

Ett fartyg genererar i huvudsak tre olika typer av avfallsvatten; gråvatten, som är dusch- och annat tvättvatten, svartvatten, som är toalettvatten, samt länsvatten som separeras från oljehaltigt vatten i maskinrummen.

Mariella – egen avfalls- sortering under dockning

Under Mariellas dockning i september 2017 sköttes avfallssorteringen av Viking Lines egen personal. Sedan tidigare fartygsdockningar finns ett sorteringsteam bestående av personal från våra fartyg som visat ett särskilt intresse för detta arbete. Det är viktigt att medlemmarna i teamet är motiverade, då sorteringsarbetet är krävande.

Inför Mariellas dockning ingick vi för första gången ett direkt avtal med ett avfallshanteringsbolag (Lassila & Tikanoja), vilket gav oss möjlighet att sortera ännu noggrannare än tidigare.

Logistiskt pussel

Avfallssorterarna jobbade på bildäcket, dit logistikgrupperna kom med avfall från olika delar av fartyget. Det fördes till sorteringen på två sätt: större avfall lyftes med kran via landgångsluckan,

medan mindre avfall togs till bildäck med hiss. Vid landgången samordnades utlyftandet av en kranansvarig med hjälp av hjälpkarlar.

Logistikgrupperna och underleverantörerna sorterade i förväg så mycket som möjligt av det avfall som fördes till bildäck för slutsortering. Avfallet sorterades så, att man till exempel från ett skåp separerade upp till fem olika fraktioner: trä, plast, glas, elektronik och metall. Sammanlagt fanns 15 olika sorteringsfraktioner. Metall kan delas upp i värde- metall, rostfritt, ren metall och smutsig metall med rester av något annat material såsom ull, plast eller trä.

Viking Line först med egen sortering

Samarbetet mellan Lassila & Tikanoja och sorteringspersonalen löpte smidigt.

Utan detta skulle allt avfall ha klassats som blandavfall. Lassila & Tikanoja var så imponerade av sorterings-teamets arbete att de bad att få komma på besök för att se hur sorteringsprocessen sköttes ombord. Enligt personalen på reparationsvarvet i Nådendal är Viking Line den första kunden som sorterar sitt avfall på detta sätt.

Avfallslast transporterade från varvet:

Metall 10 920 kg
Energiavfall 5 560 kg
Trä 13 100 kg
Betong 12 880 kg
Byggavfall 3 480 kg
Grovt avfall (icke sorterat) 4 480 kg
Rostfritt stål 1 520 kg
Kartong 1 400 kg

Farligt avfall:

El- och elektronikavfall 679 kg
Målarfärg 1 080 kg
Kopparkabel 258 kg
Fast olja 87 kg
Lysrör 22 kg
Simbassängssand, cirka 1 100 kg

Ytterligare 10 000 kg energiavfall och 2 000 kg osorterat avfall relaterat till dockningen transporterades bort från fartyget i Helsingfors.

Bättre komfort och stora energibesparingar

Viking Line jobbar kontinuerligt med olika projekt för att uppnå så stora energibesparingar som möjligt. Ett exempel är uppgraderingen av styrningen av värmesystemen ombord på Viking Cinderella och Rosella.

Genom att införa nya system som reglerar värme och kyla sparar de båda fartygen tillsammans cirka 1 665 ton bränsle per år. För att få en uppfattning om hur mycket det är kan man säga att det motsvarar ca 45 långtradare med släp lastade med olja. En normalstor villa förbrukar ca 2 ton olja per år. All utveckling som görs på fartygen innebär således stora miljöförbättringar.

Ett strålande exempel

Projektet på Viking Cinderella är bra exempel på hur vi drastiskt har minskat energiförbrukningen och utsläppen genom en blandning av åtgärder och investeringar.

Grundprojektet med ett nytt system för styrningen av ventilationen ombord har pågått under åren 2015–2017. Nu kan

ventilationen ombord styras, så att värmen och kylan utnyttjas där det behövs.

Det innebär:

- en energibesparing på ca 30 % för ventilationen,
- bättre komfort och inomhusmiljö för både passagerare och besättning i publika utrymmen och hytter samt
- ett jämnare flöde av luft och därmed en jämnare temperatur.

Andra projekt som pågår ombord på Viking Cinderella är utbyte av lysrör mot LED-spotlights, framför allt i hyttgångar, där belysningen är på dygnet runt. Tidtabellen har även justerats för att minska bränsleförbrukningen.

– Vi tittar kontinuerligt på nya projekt för energibesparingar, berättar maskinchef Benny Karlström.

Bättre luft på Rosella

Eftersom projektet ombord på Viking Cinderella har varit så lyckat, genomförs nu ett liknande projekt på Rosella.

– Kundupplevelsen kommer att bli mycket bättre, säger maskinchef John Lundqvist. Nu när vi kan övervaka och reglera ventilationen kommer det att

bli bättre luftkvalitet ombord och då temperaturen blir jämnare minimerar vi upplevelsen av drag och även varm kvalmig luft.

Energibesparingen för ventilationsanläggningen på Rosella beräknas bli ca 45 %, vilket motsvarar cirka 550 ton bränsle per år. På Rosella har man naturligtvis också fler projekt på gång. Även här jobbar man med att byta till LED-belysning.

Landström nattetid

Rosella kommer från och med början av 2018 att kunna ta elektricitet från land nattetid. Ombord har man förberett med nya kablar och brytare.

– Vi är klara ombord och väntar nu bara på att allt ska bli klart i hamnen, så att vi kan koppla upp oss mot land, berättar John Lundqvist. Fördelen med landström är både besparing av bränsle och drifttimmar samt att vi inte har några avgasutsläpp från fartyget. Det blir även tystare i maskinrummet och inom hamnområdet.

Havslaboratorium för familjens yngsta

Hur mår Östersjön? Som en del av Viking Lines engagemang i Finlands 100-årsjubileum arrangerade vi under sommaren barnprogram ombord med anknytning till Östersjöns hälsotillstånd. Programmet blev mäkta populärt.

Helsingfors Universitet bistod med att ta fram ett havslaboratorium där barnen kunde bekanta sig närmare med Östersjön och tillståndet i havet. Åsa Hägg, biolog och intendent på Ålands jakt- och fiskemuseum i Eckerö, var Viking Lines kontaktperson i samarbetet.

– Havslabbet var anpassat för barn i skolåldern ombord på fartygen, där både barn och föräldrar har fått lära sig mer om vårt hav, berättar Åsa Hägg. Det bjöd på flera experiment och undersökningar. Barnens tipsrunda hade i sommar också Östersjöfrågor som bands ihop med Havslabbet. Dessutom hade vi ett fisknät som hängde på väggen med olika saker där man skulle klura ut och diskutera vad som inte hör hemma i Östersjön, säger Åsa Hägg.

Vilka moment var mest intressanta?
– Att se, göra och lära och att själv få uppleva och fundera tror jag har varit det bästa. Det viktiga i alla åldrar är att lära sig se och förstå hur saker och ting hör ihop, och att ta en närmare titt på musslor, maneter och smådjur och respektera dem och lära sig hurdan miljö de och vi vill leva i. Vad behöver de för att må bra? Hur kommer vi dit? Jag tror att man ska väcka nyfikenhet och beundran för naturen, inte enbart prata om miljöproblem.

Spring & Green – den gröna menyn

Miljöfrågor genomsyrar det mesta inom Viking Line, även restaurangerna och de menyer som serveras ombord. Att ta vara på de råvaror som vår natur bjuder på och att använda sig av närproducerat blir mer och mer självklart. Vårens meny Spring & Green var helt vegetarisk, för att visa att det går att skapa en fin och grön meny som alla kan njuta av – även de som annars äter fisk och kött.

Spring & Green-menyn serverades i á la carte-restaurangerna under april och maj. Det var en meny med blandad lakto-ovo-vegetarisk, vegetarisk och veganmat, som tagits fram av våra egna kockar genom en intern mattävling. Uppgiften var att vara kreativ med de fina råvaror som finns i vår nordiska natur.

Kocktävlingen

Av 67 insända recept valde juryn ut 19 vegetariska och veganska förrätter/ varmrätter och desserter till slutomgången. Juryn imponerades av de bidrag Viking Lines kockar levererade. Det var inget lätt jobb att plocka ut sex rätter av de 19 små mästerverk som serverades, men det lyckades till slut. Rederiets köksmästare Bengt Mattsson kunde glädja sig åt att så många engagerade sig för att vara med och utveckla rederiets matkvalitet.

Vinnarmeny Spring & Green

Förrätt

Rostad sparris, picklad sparris, nässelpesto, citronskum och rostade hasselnötter (Vegan)
Citron-sesam-wasabi tofutataki med glasnudlar och gurksallad (Vegan)

Varmrätt

Rågpolenta, Västerbottenost, stuvad vårkål och mörk kumminsås (Vegetarisk)
Krispig seitan, hemlagad vegansk färskost, rökt aubergine, valnöts- och röd chilipepparpuré, granat-äpple samt sky på rostad lök (Vegan)

Dessert

Äppelparfait med vit choklad och kamomill (Vegetarisk)
Mandelmjölkskum, rabarbersorbet, sockrad rabarber, mandelkaramell och rostad mandel (Vegan)

Visste du att...

- I huvudsak används endast flergångskärl av porslin, glas och melamin inom serveringen ombord.
- Engångsportionsskålarna som exempelvis används i buffetrestaurangerna ombord, är tillverkade av antingen majs eller cellulosa.
- Takeaway-bägarna i fartygens cafeterior är antingen Svanen-märkta kartongbägare eller PEFC-certifierade* varmdrycksbägare.
- I fartygens konferensavdelningar serveras ekologiskt odlat kaffe och tesorter från televerantörer eller -gårdar som är Social Accountability- eller Rainforest Alliance-certifierade. Till kaffet och teet serveras bitsocker och inte socker i enskilda förpackningar.

- Volymprodukter såsom grädde, smör, yoghurt, surmjölk och ägg som serveras ombord på fartygen produceras genomgående i Finland. Mjölken och potatisen produceras i Finland och Sverige.
- All sill som serveras ombord är MSC-certifierad** sedan 10 år tillbaka.
- Ombord bekämpas matsvinn bland annat genom att erbjuda färdiga portionsbitar i buffetrestaurangerna. I cafeterierna görs smörgåsarna på plats för att bättre möta den verkliga efterfrågan.

* PEFC = Programme for the Endorsement of Forest Certification

** MSC = Marine Stewardship Council

Finland 100 år – rederiet engagerat för ett renare Östersjön

Viking Line har under 2017 deltagit i jubileumsåret Finland 100, bland annat genom att samla in pengar för Östersjöforskning. Temat för jubiléet var Finlands hundraåriga självständighet och rederiets engagemang hade Östersjöns välbefinnande som fokus. Under året syntes Östersjötemat på många sätt i rederiets verksamhet.

Donation till fyra miljöorganisationer

Sedan år 2014 har Viking Line haft en kampanj där man donerar en del av intäkterna från plastkassarna som säljs i fartygens butiker till miljöarbetet i Östersjön. Påsarna, som tillverkas av återvinningsplast, fick under året en helt ny design och i år valde vi att donera 40 000 euro till fyra miljöorganisationer: Baltic Sea Action Group (BSAG), Håll Skärgården Ren rf, John Nurminens Stiftelse och Östersjöfonden. Vi vill betona nyttan av att samarbeta direkt med miljöorganisationerna, eftersom de arbetar målmedvetet för att uppnå synliga och konkreta resultat i närmiljön. Donationen används bland annat till informationskampanjer, miljöarbete och till att upprätthålla sopstationer och toaletter i skärgården.

150 idéer för Östersjön

I samband med Finland 100-årsjubileum och Östersjötemat utlyste Viking Line i mars en miljötävling för alla anställda. Av de 150 olika idéer vi fick in om hur vi kan vidareutveckla Viking Lines miljöarbete fanns bland annat idéer som att förbättra återvinningsmöjligheterna, minimera antalet utskrifter och minska elförbrukningen genom att byta till LED-lampor.

Adam Palm vann med sitt förslag om en förnuftigare passerkontroll för dagsbesökare till fartygen. Istället för att skriva ut visitor cards till alla potentiella besökare i förväg, ska vi skriva ut dem när besökaren infinner sig, med mindre svinn och mindre belastning på miljön som följd. På andra plats kom Jaakko Halsinaho med idé om att ersätta plast-sugrören med makaroner, det vill säga sugrör gjorda av pasta. På tredje plats kom Gun Eskills, Karoliina Saxman och Tarja Lilja med sina förslag om hur man kan minska matsvinnet i buffetresterangerna.

Jubileumskryssning för Östersjöns bästa

Jubileumsfirandet kulminerade i en kryssning med Viking Grace 26–27 augusti – hundra dagar före Finlands hundraåriga självständighetsdag. Samarbetspartners, kunder, myndigheter och press deltog. Det späckade programmet hade skyddet av Östersjön som huvudtema. Huvudtalare var Bruce Oreck, USA:s förra ambassadör i Finland, som själv konkret jobbat för miljö och sporrat finländska företag att utnyttja förnybara och alternativa energikällor. Bland övriga talare märktes bland andra Alf Norkko, professor vid Tvärminne zoologiska station. Även representanter för miljöorganisationerna Baltic Sea Action Group, Håll Skärgården Ren rf, John Nurminens Stiftelse och Östersjöfonden deltog.

50 000 euro till Helsingfors universitet

Under 2017 har rederiet genom olika aktiviteter samlat in 50 000 euro till Tvärminne zoologiska station, som är landets största centrum för Östersjöforskning och -undervisning. Det långsiktiga arbetet för att förbättra Östersjöns tillstånd har börjat bära frukt, men mycket grundforskning återstår.

Helsingfors universitet bedriver viktig forskning om Östersjön. Genom donationen stöder man havsforskningen som universitetet upprätthåller vid Tvärminne zoologiska station. Stationen bedriver forskning kring bland annat mångfalden och ekosystemen samt effekten av mänsklig verksamhet i Östersjön. Redan år 2016 donerade Viking Line 100 000 euro till stationen. Tillsammans med årets bidrag på 50 000 euro har Viking Line möjliggjort att universitetet under tre år kunnat engagera ytterligare en forskare i det viktiga arbetet för Östersjön.

- Östersjöns tillstånd engagerar all-

mänheten och det långsiktiga arbetet för att minska näringsutsläppen börjar ge resultat. Det här är ytterst glädjande och uppmuntrar till fortsatta ansträngningar. I och med klimatförändringen förändras ekosystemet ändå hela tiden och vi måste kontinuerligt

bedriva grundforskning på toppnivå för att kunna svara på framtidens frågor. Därför är det ytterst viktigt att grundforskningen får stöd, säger Alf Norkko, professor i Östersjöforskning.

Viking Line blev Platinum partner för Pommern

Den fyrmastade barken Pommern är en mäktig syn där hon ligger i Mariehamns Västerhamn intill Ålands sjöfartsmuseum. I september 2016 stängdes fartyget för besökare och ett massivt renoveringsarbete inleddes.

I maj 2019 invigs nyrenoverade Pommern med konceptet Pommern – 100 dagar under segel. Viking Line är pro-

jektets största sponsor och blir således Platinum partner. Utställningen ger liv åt fartyget och lyfter fram besättningens egna berättelser. Växlande vädersscenarier från stiltje till styv bris och till full storm, som iscensätts med avancerad ljud- och ljus teknik, ger helt nya dimensioner för upplevelsorna ombord.

Tekniska lösningar och miljöåtgärder

1980-talet

Återvinning av avfall påbörjas ombord på fartygen.

Övergång till **läggsvavligt bränsle** (<0,5 viktprocent svavel) på samtliga fartyg för att minska svaveloxidutsläppen.

Doseringsapparater installeras för att minska kemikalieanvändningen ombord.

Installation av avgaspannor som värmer upp fartygens ventilationsluft med hjälp av energiåtervinning ur rökgaser.

Användning av giftiga bottenfärger upphör. **Bottenborstning** med hjälp av dykare påbörjas.

Mariella får **elektrisk landanslutning** i Stockholm.

Grå- och svartvatten **pumpas i land** till kommunala reningsverk.

Kyla från havsvattnet börjar användas för nedkylning av fartygens ventilationsluft.

2010-talet

Viking Grace är det första passagerarfartyget i sin storleksklass som använder helt **svavelfri, flytande naturgas** som bränsle. I jämförelse med olja minskar kväve- och partikelutsläppen med 85 % och utsläppen av växthusgaser med 15 %.

Viking Grace tilldelas priset Shippax Awards för att fartyget är det första i långtrafik med motorer för dubbla bränslen (gas och diesel) och för att fartyget är försett med många energibesparande lösningar (2013).

Viking Line Abp:s dotterbolag Viking Line Buss Ab certifieras enligt miljöledningssystemet **ISO 14001** (2012).

Viking Line tilldelas miljöpriset Stockholms Hamnars Miljöboj för att ha byggt världens första passagerarfartyg i sin storleksklass som kan drivas med LNG och samtidigt utvecklat flera unika och innovativa miljölösningar för Viking Grace (2012).

Viking Grace tilldelas priset Baltic Sea Clean Maritime Awards. Första pris i kategorin Teknik, framdrivning och motorer (2013).

2000- talet

Humid Air Motor-reducerings-teknik (HAM) installeras på Mariella. HAM är en världsunik metod, som minskar kväveoxidutsläppen genom en sänkning av motorernas förbrännings-temperatur.

Rederiet tilldelas miljöpri-set Stockholms Hamnars Miljöboj för rederiets aktiva och målmedvetna miljöarbete under lång tid och inom många områ-den, särskilt för att minska utsläppen av svavel- och kväveoxider (2002).

Renat länsvatten **pumpas i land** till kommunala re-ningsverk.

Alla fartyg och huvud-kontoret certifieras enligt miljölednings-systemet **ISO 14001** (2001–2002).

Rederiet tilldelas priset Seatrade Awards för installation av HAM (2000).

Katalysatorer (SCR) installeras på Viking Cinderella för att minska kväveoxid-utsläppen.

Återvinning av bioavfall påbörjas på Viking XPRS (2008), Mariella (2010) och Viking Grace (2013). Bioavfallet transporteras till röt-ningsanläggningar för produktion av biogas.

Mariella får **elektrisk landanslutning** i Helsing-fors. Gabriella får **elektrisk landanslutning** både i Hel-singfors och Stockholm.

I slutet av 2014 övergick alla Viking Lines fartyg, förutom Viking Grace, till **dieselolja** med en svavelhalt på mindre än 0,1 viktprocent svavel.

Energiåtervinningssystemet Ocean Marine installeras på Viking Grace. Genom en unik vakuumprocess åter-vinns värme till elektricitet.

Rederiet tilldelas priset 2014 Skål Sustainable Tourism Award. Juryn betonar att Viking Grace är världens mil-jövänligaste passagerarfartyg och att det sätter standarden för hela branschen.

Rederiet tilldelas Global Business Travel Associations hållbarhetspris Project ICARUS Gold Medal för arbetet med att utveckla Viking Grace. Det naturgasdrivna fartyget som sjösattes 2013 är enligt GBTA ett bevis på att rederiet är ledande inom teknisk utveckling med fokus på hållbarhet (2015).

VIKING LINE